

Roll No.

Total No. of Pages : 04

Total No. of Questions : 11

B.Tech. (CSE / ECE / AI & ML) (Sem.-4)

UNIVERSAL HUMAN VALUES

Subject Code : HSMC-122-18

M.Code : 77630

Date of Examination : 12-07-22

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. SECTION-A contains objective type questions.
2. SECTION-B contains short answer type questions.
3. SECTION-C contains descriptive answer type questions.
4. Attempt ALL questions.

SECTION-A

1. Fill in the blanks / True / False :

(10 × 1 = 10)

- a) Physical facilities are necessary but ..... for humans.
भौतिक सुविधाओं मनुष्य के लिए आवश्यक है, लेकिन ..... हैं।
भौतिक सुविधाएं मनुष्य लਈ जरूरी हन, लेकिन ..... हन।
- b) Animal order in nature contains ..... and .....
प्रकृति में पशु आदेश में ..... और ..... होता है।
कुदरत विच पशु आदेश विच ..... अते ..... हुंदा है।
- c) Self-exploration is the process for ..... Education.
आत्म-अध्ययन ..... शिक्षा के लिए प्रक्रिया है।
सवै-अपिअन ..... सिखिआ लਈ प्रक्रिया है।
- d) To be in a state of liking is .....
पसंद के हिसाब से एक अवस्था में होना ..... है।
पसंद दे हिसाब वलें ईक दसा विच हुंदा ..... है।
- e) Right understanding + ... = Mutual prosperity.
सही समझ + ... = पारस्परिक समृद्धि
ठीक समझ + ... = आपसी खुशहाली

- f) Human values are universal.
ਮਾਨਵੀਯ ਮੂਲ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਹੈ।
ਮਾਨਵੀ ਮੂਲ ਸਾਵਰਭੌਮਿਕ ਹਨ।
- g) Prosperity and wealth are equivalent.
ਸਮ੍ਰਿਧਿ ਅਤੇ ਖਨਕਨਤਾ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਅਮੀਰੀ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
- h) Imaging is an activity of the body.
ਝਮੇਜਿੰਗ ਸਰੀਰ ਦੀ ਇਕ ਗਤਿਵਿਧਿ ਹੈ।
ਚਿਤਰਣ ਸਰੀਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ।
- i) The innateness of material order is existence.
ਸਾਮਗਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਅਸਤਿਤਵ ਹੈ।
ਵਸਤੂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਸਤੀਤਵ ਹੈ।
- j) Right understanding forms the basis for definitiveness of human conduct.
ਸਹੀ ਸਮਝ ਮਾਨਵ ਆਚਰਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਲਿਏ ਆਧਾਰ ਬਨਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਠੀਕ ਸਮਝ ਮਨੁੱਖ ਚਾਲ ਚਲਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

SECTION-B

(5 × 4 = 20)

2. What are the basic guidelines of value education?
ਮੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?
ਮੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?
3. Explain Natural Acceptance.
ਸਹਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤਿ ਸਮਝਾਓ।
ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਜੂਰੀ ਸਮਝਾਓ।
4. What do you mean by SVDD, SSDD and SSSS? How is the transformation possible from SSDD to SSSS?
ਆਪਕਾ SVDD, SSDD ਅਤੇ SSSS ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? SSDD ਤੋਂ SSSS ਦੇ ਲਿਏ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੌਸੇ ਸੰਭਵ ਹੈ?
ਤੁਹਾਡਾ SVDD, SSDD ਅਤੇ SSSS ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? SSDD ਤੋਂ SSSS ਤੱਕ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?

5. What do you mean by Animal Consciousness and Human Consciousness? How is the transformation possible from Animal Consciousness to Human Consciousness?

ਆਪਕਾ ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਔਰ ਮਾਨਵ ਚੇਤਨਾ ਸੇ ਕਯਾ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਸੇ ਮਾਨਵ ਚੇਤਨਾ ਕੇ ਲਿਏ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੈਸੇ ਸੰਭਵ ਹੈ?

ਤੁਹਾਡਾ ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੱਕ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?

6. Explain the process of self-exploration with the help of a suitable diagram.

ਏਕ ਤਪਯੁਕਤ ਆਰੇਖ ਕੀ ਸਦਕ ਸੇ ਆਤਮ-ਅਨਵੇਸ਼ਣ ਕੀ ਪਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਸਮਝਾਓ।

ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਤਮ-ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ।

SECTION-C

(5 × 6 = 30)

7. What is happiness and prosperity? What are the wrong notions about attaining happiness and prosperity? What are the problems faced due to these wrong notions about happiness and prosperity?

ਸੁਖ ਔਰ ਸਮ੍ਰਿਢਿ ਕਯਾ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਔਰ ਸਮ੍ਰਿਢਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕਯਾ ਹੈ? ਸੁਖ ਔਰ ਸਮ੍ਰਿਢਿ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਓਂ ਕੇ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਸਮਸਯਾਏਂ ਕਯਾ ਹੈਂ?

ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

OR

What is the need of Value-Education?

ਮੂਲਯ ਸਿੱਖਿਆ ਕੀ ਕਯਾ ਜਰੂਰਤ ਹੈ?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

8. Human being is co-existence of Self and body, explain.

ਙੰਸਾਨ ਸਵਯੰ ਔਰ ਸ਼ਰੀਰ ਕਾ ਸਹ-ਅਸਤਿਤਵ ਕੈਸੇ ਹੈ? ਸਮਝਾਓ।

ਇਨਸਾਨ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਹਿ-ਅਸਤੀਤਵ ਹੈ, ਸਮਝਾਓ।

OR

Explain Pre-conditioning, Sensation and Natural-Acceptance.

ਪੂਰਵ-ਮਾਨਯਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਔਰ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ-ਸਵੀਕ੍ਰਿਤਿ ਸਮਝਾਓ।

ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਜ-ਸਵਿਕਰਿਤੀ ਸਮਝਾਓ।

9. Explain self-organisation and health.

ਆਤਮ ਸੰਗਠਨ ਔਰ ਸਵਾਸਥਯ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਬਤਾਏ।

ਆਤਮ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

OR

What are the programmes to ensure Health?

स्वास्थ्य को सुनिश्चित करने के लिए क्या-क्या कार्यक्रम हैं?

ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ।

10. What are the salient unethical practices in the profession at present? Analyze the root cause and possible solution.

ਸੌਜੂਦਾ ਸਮਯ ਮੇਂ ਪੇਸ਼ੇ ਕੇ ਮੁਖ ਅਨੈਠਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕਯਾ ਹੈਂ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਔਰ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਕਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋਂ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਠਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

OR

What are the implications of value based living at various levels?

ਮੂਲਯ ਆਧਾਰਿਤ ਜੀਵਨ ਯਾਪਨ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਤਰੀਂ ਪਰ ਅਚਲੇ ਪਰਿਣਾਸ ਕਯਾ ਹੈਂ?

ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਆਧਾਰਿਤ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ?

11. What do you understand by competence in professional ethics? Elaborate.

ਆਪ ਕ੍ਰਮਕਮਿਤ ਨੈਠਿਕਤਾ ਮੇਂ ਦਕਸ਼ਤਾ ਸੇ ਕਯਾ ਸਮਝਦੇ ਹੈਂ? ਸਮਝਾਓ।

ਤੁਸੀਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਠਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਲੋਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਸਮਝਾਓ।

OR

Compare the four orders in Nature on the basis of their salient aspects.

ਮੁਖਯ ਪਹਲੂਔਂ ਕੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਮੇਂ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ੀਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋਂ।

ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.